

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingerne og udsætte Mødet til Kl. 8. Da Landstinget har indkaldt til Møde Kl. 9³⁰ i Aften for at behandle det her foreliggende Lovforslag, vil jeg henstille til de ærede Talere, der skal have Ordet i Mødet Kl. 8, at fatte sig kortest muligt.

Mødet udsat Kl. 5⁴⁵ Em.

Mødet fortsat Kl. 8 Em.

Forhandlingerne genoptoges.

Fraenkel: For at begynde, hvor vi slap i Eftermiddags, vil jeg sige, at ogsaa jeg var overrasket over, at vi skulde faa Valg. Men jeg maa tilstaa, at jeg tilskrev det ikke, at den højtærede Statsminister vilde flygte fra Opgaven og Ansvar. Jeg gjorde det ikke, alene af den Grund, at en gammel, erfaren Politiker som den højtærede Statsminister vilde i en Situation som den nuværende og staaende som Fører netop for det Parti, hvis Formand han er, vide ganske sikkert, at en saadan Flugt vilde betyde politisk Selvmord. Han vilde komme i nøjagtig den samme Stilling som den Mand, det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen omtalte for et Par Dage siden, der sprang ud fra Runde Taarn og ikke vidste, hvor han kom hen, blot med den Forskel, at Statsministeren vilde være fuldkommen sikker paa, hvor han kom hen.

Det ser jeg altsaa ganske bort fra, men naar man i øvrigt synes, at Situationen ikke havde behøvet at bære hen imod Valg, spørger man naturligt sig selv, hvad Grunden kunde være til, at vi alligevel skulde have Valg, for, efterhaanden som Tiden rykkede frem, blev det jo soleklart, at Statsministeren vilde have Valg. Jeg har da ikke kunnet finde nogen anden fornuftig Grund end den, at Statsministeren vilde have Klaring, han vilde blive klar over, hvor Vælgerne stod under disse Forhold, og det kan man jo ogsaa nok forstaa; men der er det at bemærke, at dette Valg kan føre til

mangt og meget, men til Klarhed vil det ikke føre. Der er blevet sagt tidligere under Debatten, at man skulde ikke agere Spaa-mand; det skal man naturligvis heller ikke, og det kunde aldrig falde mig ind at ville spaa om, hvorvidt Valgbarometeret vil dingle et Par Streger til den ene eller til den anden Side, men een Ting tør jeg sige: at Klarhed vil Valget ikke bringe.

Og hvordan skulde det ogsaa være muligt, at Valget kunde bringe Klarhed? Thi Ministeriet har efter min Opfattelse ikke Klarhed over Situationen, og vi har det heller ikke. Det er altsaa intet Under, at man udefra staar og spejder efter hvert Ord, der kommer fra denne Sal, for at faa Forklaringen paa, hvorfra det Uvejr kommer, som nu begynder at trække op over os.

Allerede i Trontalen var der efter min Mening en Fejl, den nemlig, at den højtærede Statsminister lod skinne igennem, at der var en Lysning i Situationen. Det er der ikke, og det var der ikke, og under saa overordentlig alvorlige Forhold som dem, vi lever under, er det ikke heldigt, at en saadan Udtalelse fremkommer fra Statsministeren, som jo skulde vide noget mere end det, der staar i Aviserne, hvor der den ene Dag skrives om Lysning i Øst og den anden Dag om Lysning i Vest, og at Bunden er naaet — alt det, vi har læst Gud ved hvor mange Gange, og som intet som helst har paa sig.

Dette har egentlig, synes jeg, præget disse Dages Forhandlinger helt igennem: man har forhandlet med hinanden ud fra et ganske forkert Synspunkt, og ved enhver Vurdering betyder Synspunktet jo i Virkeligheden alt, Synspunktet, Indstillingen bliver til syvende og sidst det afgørende for den Maade, man ser Tingene paa.

Lad os tage et Eksempel fra det ganske almindelige praktiske Liv. De gaar ude paa en Eng, har en Skov liggende i nogle Hundrede Meters Afstand, og De gaar og ser ind i den og ser, at Træerne staar hulter til bulter mellem hinanden uden nogen som helst Orden, og De gaar naturligt ud fra, at det altsaa er en selvgroet Skov. De gaar 500 Meter videre hen ad Marken og ser atter ind i Skoven, og De kommer til en anden Opfattelse, De ser, at Træerne staar i Række og Geled, det vil altsaa sige, at det er en plantet Skov. Paa den Maade forandrer Synspunktet Udseendet og Opfattelsen af enhver Ting, ogsaa af de politiske Forhold.

Nu har man her hele Tiden fra begge